

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben félévre 6 K, negyedévre 3 K. — f.
Vidéken " 9 K, " 4 K. 50 f.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debrecen, Fő-tér 42. Gyarmathy-palota,
földszint az udvarban.

Balkánháboru előtt. Halványul a békeremény. Törökország és balkán népek harca.

Európa puszkaporos hordója: a Balkán tüztengerben áll. A diplomácia az örökösen forrongó népeket, melyeket a sok évszázados török elnyomtatás keserősége tüzel a harcra, aligha tudja lecsendesíteni már és megállítani a végzetes uton. A hadi készülődések lázasan folynak. A bolgár és szerb hadseregek már türelmetlenül várják a parancsot, hogy átlépjék a török határt és elnyomott fajrokonak felszabadítására siessenek.

De készen áll Törökország is. Nagy haderőt vont össze már hetekkel előbb hadgyakorlat ürügye alatt fenyegetett határai védelmére. Amilyen lelkesültség uralkodik a bolgár és szerb hadseregekben, éppen olyan elkeseredés-

sel várja a török is régi ellenfeleit, hogy leszámoljon velük.

Irtózatossá fajharc lesz ez, nem rendes háboru. Nem fogják a gyűlölt ellenfelek kimélni se a nőket, se a gyermekeket, hanem balkáni módra fog történni a leszámolás. A mészárlások már megkezdődtek. Bulgária mohamedán lakossága menekül, a török területen pedig olesó a gyűlölt szerb és bolgár keresztény lakosság vére.

Még hivatalosan ma sem történt meg a hadüzenet, de a békeremények teljesen elhalványultak és a legközelebbi 24 vagy 48 óra alatt lángba borul az egész Balkán. A régi ellenségek vérszomjával szemben teljesen tehetetlen a diplomácia.

Mit követelnek a Balkánon?

Belgrád, október 3. Akármennyire hangoztatják, hogy a hatalmak területnagyságot nem engednek meg, mégis arról álmodnak a balkáni államok, hogy győzelem esetén területet nyernek. Ennek az állomnak legérdekesebb része ez:

1. Görögország megkapja Kréta-szigetét és Dél-Albániából egy csíkot, amely az Artai-öbölből Korfu magasságig terjed.

2. Montenegró lesz Észak-Albánia nyugati csikja Szkutaritól Durozzóig.

3. Az osztrák-magyar monarchia visszanyeri a szandzsákot s hozzá még albánia egy részét egészen a partig, ahol Durazzó—Kopiszpolisz lesz az osztrák-magyar határ. — Macedóniából az ipek—prizreni vonaltól délre eső rész illet bennünket.

4. Szerbia annektálja Ó-Szerbiát.

5. Bulgária Kelet-Ruméliát veszi birtokába a drinápolyi vilajettel együtt.

Mindenki katoná!

Belgrád, október 3. A katonakötelesek nagy csoportban jelentkeznek szolgálattételre. Tizenöt éves suhancoktól hetven éves aggastyánokig beállnak katonának. A jelenlevők legnagyobbbrészt családapák. Az utcákon igen sok karddal felfegyverkezett civilt látni.

Mindent hadi célra.

Belgrád, október 3. A hatóságok a péküzletek raktárait és a fuvarosok lovait hadi célokra lefoglalták. A kereskedőknek ezért kárpótlást ígérnek.

Péter király.

Belgrád, október 3. Péter király tegnap egész delután csapatszemlét tartott, melynek végeztével teljes melegegedését fejezte ki az eredmény felett. Este 10 órakor visszatért a konakba, ahol az egész éjszaka fontos katona tanácskozások voltak.

Haza! Haza!

Bécs, október 3. Tegnap este hatvan

Férfi kelengye mérték szerint készül Aszmann Ferencznél.

A gyilkos.

lta: Pálffy József.

Vihar verte az évszázados jegenyéket, melyek között néma mozdulatlanlansággal terült el a nyaraló épülete. A fal mentén fekete árnyak húzódtak. Meggőnyedt hátú alakok. A gonoszindulatú emberek alattomos, óvatosan vakmerő lépéseivel közeledtek a bejárat felől. Pillanatra összebujtak. Az egyik megszólalt. Rekedtűt tompított hangja sutogva jutott a többiek füléhez.

— Csak nem kapkodni! Minden mozdulatot, minden lépést ki kell számítani. Bent már mindenki alszik. Ebbenlevőktől nines mit tartanunk, az alvókkal meg majd elbánunk. Világosságot nem gyújtunk. A sötétség adja belénk ugyis a bátorságot. Ma a Princi fog cselekedni. Rajta a sor. Ha zajt esinálnak a kutyák, lövünk.

Ijedős vibrálással szakította félbe egy hang a sötétből.

— Te csak most nem én! Inkább mások. Tudjátok félek. Igen, nem restellem ki mondani, félek. . . én, aki veletek a nehéz részt mindig habozás nélkül csináltam. Emlegettem már nektek: furcsa, súlyos érzések kineznek. Mintha az ártatlan embereknek az eddig kiontott vére mind az agyamra to-

lulna. Mintha az összes bűnöm, gyalázatos vétkem szívemet szét akarná feszíteni.

— Hát gyáva vén asszony lettél?

— Nem. Ti tudjátok legjobban. De most, ebben a városban gyilkolni-ölni, ahol nevelkedtem, ahol büntelen ifjúságomat éltem, nem, ezerszer nem. A fehér gyermek emlékek meglepnek, megbénítják karomat. Oh bár csak ne kerültem volna soha a nagyvárosba! A bűn kohójába. Oh, bár csak ne lett volna asszony, kártya. Oh bár csak ne ismertelek volna benneteket! Oh jó egyetlen szeretett édes apám miért tagadtál ki. Oh vajjon élsz e még! Hogy esókolnám kezdet, oh, hogy esókolnám lábad nyomát, hogy imádkoznám ki bocsánatodat. . .

Csukló zokogás sikongott bele a vihar zugásába. Durva hang jött feleletül, mint valami rémes kísértet a vad sötétségből.

— Princi vigyázz! áruló ne légy!!

Mintha a kastélyban mozgolódás támadt volna. Egy komondor vészt ugatott bele az éjszakába. A fal mentén megrebbentek a sötét alakok. Eles fütty után felhangzott a parancsszó:

— Munkára! Kettő lent marad! Princi te jössz velem! A többibe nem lehet bizni.

Posztót nyomtak az ablakra. A széles üvegtábla halk zizzennéssel hullott ki ráájából. A következő pillanatban szabad volt az

ut és két fekete sáv jelezte a gonosztevők nyomát. Borzadályllyal meredt rájuk a halószoba fehérsége. Hangtalanul doigoztak, de a sötétségben feldöntöttek egy pohárszéket. Riadt esőrómpölés utána. . . Az ágyban felemelkedett egy galambósz fej; ijedős értetlenséggel nézett körül. A villany lampa gombjában nyult, de hátulról egy durva kéz elütötte remegő karját. Szólni akart, de hang nem jött ki torkán, mozdulni akart, de lábai felmondták a szolgálatot.

— Princi löjj! — süvített feléje a kegyetlen szó.

Eles villanás, löporszag és a kinyújtott célzásra emelt revolver dörrenése, eles fajkiáltás rohantak egymásra a pillanatok mulásában.

Csend lett. Halálszerű, borzasztó csend. A gyilkos megremegett, irtózatossan nyugtalanító gondolat szállt agyába. Kinezta a rettentő bizonytalanság, önkénytelen mozdulattal felesavarta a villanyt.

Kékes világosság hatotta át a sötétséget. Az ágyban vérző fejű, jóságos arcú öreg ember, mellette még füstölő revolverrel kezében a másik. Ugyanazok a vonások, egyforma kékségű szemek. Rémséges hasonlat meredt reá a fehér párnák közül. . . Az apja volt.

Cserép kálvnhák

**egyedüli legolcsóbb
:: eladása. ::**

Bészler és Dávid

vaskereskedőknél

1691

:: DEBRECZEN, Fiac-utca 7. sz. ::

egyetemi hallgató sietett Belgrádba, hogy a szerb zászló alatt küzdjön.

Berlin, október 3. Százkilencven egyetemhallgató valósággal megostromolta a bolgár, román, szerb és görög konzulátusok épületeit és könyörögtek, hogy szállítsák őket haza.

Tegnap a budapesti pályaudvarokon 70 szerb és bolgár alattvaló hagyta el a magyar fővárost és hazájába utazott, hogy fegyverbe álljon.

Vér a szerb határhelységeken.

Belgrád, október 3. Több határhelységben véres összetűzés volt a szerb lakosság és török csendőrök között. A szerbek török őrházakat és hidakat elpusztítottak.

Bulgária hadi kölcsöne.

Páris, okt. 3. Poincaré miniszterelnök és a külügyminiszter tanácskozásai a török nagykövettel nagyfontosságúak voltak. Franciaországnak bulgáriai, szerbiai, görögországi és montenegrói képviselői tegnap és ma csekénnél az államoknál megismélték előző lépéseiket és ez alkalommal is tanácsolták nekik, hogy békés magatartást tanúsítsanak. Anglia és Oroszország képviselői ugyanilyen lépéseket tettek. Több francia bankot az utóbbi napokban a párisi bolgár követ felszólított, hogy Bulgáriának pénzkölcsönt nyújtsanak. A pénzügyminiszter és a külügyminiszter egybehangzó szakvéleménye alapján a francia bankok azt válaszolták a bolgár követnek, hogy a mostani körülmények között Bulgáriának kölcsönt nem adhatnak. A bolgár követ előbb 20 milliót kért, majd leszállította 15, 10 és végül 5 millióra.

Királyunk a béke mellett.

Bécs, okt. 3. Abban a háromnegyed órában, a melyet királyunk a Bécsben időző György királlyal időzött, állítólag a háború megakadályozásáról volt szó. Ferenc József király a hírforrás szerint nyomatékosan hangsúlyozta a görög király előtt, hogy a békét a Balkánon minden áron fenn kell tartani.

Nincs pénz.

Bécs, október 3. Mértékadó helyen a helyzetet jobbnak ítélik meg, mint a legutolsó 24 órában. Oroszország ugyanis nem támogatja a Balkán-államok hadi készülődéseit és semleges marad. Oroszország frontválttatását nagyban befolyásolta, hogy Franciaország a Balkán-államoknak nem szavazott meg hadikölcsönöket.

Monarchiánk nem mozgósított.

Bécs, október 3. A háború vagy béke kérdése még mindig nem dőlt el. A helyzet rosszabbodott, de még mindig van remény a béke fentartására. E percben még bizonyosat nem lehet tudni. Az a hír, mintha a monarchia két vagy éppenséggel négy vagy öt hadtestet mozgósított volna, egyelőre nem felel meg a valóságnak.

Munkában a diplomácia.

Bécs, október 3. Bécs és Pétervár között igen élénk táviratváltás folyik. A balkáni államok még mindig remélik, hogy Oroszország nem fog semleges maradni.

Ultimátum — háború.

Belgrád, október 3. Ma délután nyújtják át a balkáni államok követi Konstantinápolyban a külügyminiszteriumban az ultimátumot Törökországnak. Az ultimátum szerint, ha Törökország három nap alatt nem teljesíti a követeléseket, forma szerint megüzenik a háborút Törökországnak.

Ujabb ultimátum.

Belgrád, október 3. Itt az a hír van elterjedve, hogy ha Törökország három napon belül nem válaszol a mai ultimátumra, akkor még egy felszólítást menesztenek a Portához.

Bulgária hadüzenete.

Bukarest, október 3. Seffa bey török követ ma Sinajába utazott, hogy Károly királynak a Bulgária és Törökország között való diplomáciai összeköttetésének megszakitását tudomásul adja. Itteni diplomáciai körökben azt hiszik, hogyha a hatalmak három nap alatt nem intervenálnak, Bulgária hadat üzen.

A forgalom korlátozása.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága közli: A keleti express és a Bécs—Konstantinápolyi egyezményes vonatok a mai naptól kezdve csak Szófiáig közlekednek. A forgalomnak ez a korlátozása szintén a helyzet komolyságára vall.

Budapestről jelentik: Konstantinápolyból érkezik az a hír, hogy a balkáni követek nem titkolják azt a véleményüket, hogy a helyzet rosszabbodott.

A hatalmak követi a görög királynál.

Bécsből jelentik: A görög király ma délután a Brisztol-szállóban fogadta az orosz és a francia követeket. A kihallgatás hosszabb ideig tartott s természetesen a balkáni bonyodalmakkal volt szoros kapcsolatban.

Törökök a szerb határon.

Belgrádból jelentik: A szerb határon nagyszámu török csapatok vonultak össze. A határ megerősítése fokozatosan folyik. A vidék azonban nagyon megnehezíti a hadviselést. Az utak járhatatlanok.

Szerbia hétfőn hadat üzen.

Belgrádból jelentik: Itteni értesülések szerint Szerbia hétfőn üzeni meg a háborút. A skupesina szombaton tartja érdemleges ülését és ekkor határoznak a döntő lépések felett.

A Monarchia és Németország.

Pétervárról jelentik: A Novoje Vrmja feltűnést keltő cikket közöl. Azt írja, hogy Berchtold osztrák külügyminiszter kérdést intézett Vilmos német császárhoz, hogy támogatná-e Németország a Monarchia előnyomulását a Balkánra? A német császár tagadólag válaszolt.

Bolgár képviselők a hadseregben.

Szófiából jelentik: A bolgár képviselők közül 40-en beléptek a hadseregbe, jól lehet a katonai szolgálatra nem kötelezhetők. A király különben ukaszt irt alá, melyben a vasutasokat a hadügyminiszter hatáskörébe utalta.

Mit mondott a király?

Bécsből jelentik: A balkáni bonyodalomról a király állítólag így nyilatkozott:

Mi megőrizzük a békét hiven és erősen bizunk is a béke megővésében.

Más verzió szerint az uralkodó ezt mondta:

A diplomácia sokszor csodákra képes.

Katonai intézkedések a monarchiában.

Bécsből jelentik: Az osztrák-magyar hajóhadkészletet gyakorlatra rendelték ki.

Szabadkáról jelentik: A szabadkai gyógyszerészegedeket sürgősen behívták a temesvári hadtesthez. Négyen már el is utaztak Temesvárra.

Hadtestparancsnokok a királynál.

Bécsből jelentik: Köves Herman nagyszombati, Tercsánszky Károly budapesti, Wittmann Oszkár lovas hadosztályparancsnokok ma kihallgatáson jelentek meg a királynál. Persze az audienciákat mindjárt a háborús helyzettel hozták kapcsolatba. Hivatalosan azonban ezt megcáfolják.

Az olasz—török béke.

Bázelből jelentik: Az olasz—török béketárgyalások már befejezéshez közelednek. Hír szerint a balkáni háború előtt feltétlenül meg lesz a béke.

Figyelem!

Debreczen legolcsóbb bevásárlási forrása a

„Verseny”

kész férfi-, fiu- és gyermekruha áruház

DEBRECZEN, Piac-utca 61. sz. (Fischer-ház.)

A Szent-Anna-utcával szemben.

Az összes őszi és téli férfiruha újdonságok állandóan raktáron. Az árak olcsóbbak mint bárhol.

:-: A cégre tessék ügyelni. :-:

Verseny férfiruha áruház

Piac-utca 61. szám. 1724

Raglánok,

öltönyök és télikabátokkal

raktáromat óriási választékban felszereltem, a legdivatosabb színekkel és szabással, az árak mégis nálam olcsóbbak mint bárhol.

Gerő Ernő

Debreczen legnagyobb és legolcsóbb

férfi-, fiu és gyermekruha nagyáruház. Piac-utca 41. sz.

Debreceni tanárok az új nyugdíjtörvény ellen. Két gyűlés.

A magyar középiskolai tanárság ország-szerre panasztól hangos, amely az új nyugdíjtörvénytervezet nyomán fakad. Ennek az a kardinális hibája, hogy a tanárság szolgálati idejét 30-ról 35 évre emeli fel.

A tanáregyesületek egymásután emelik fel a tervezet ellen tiltakozásukat. Debrecenben két tekintélyes organum nyilatkozott meg már e nagyjelentőségű kérdésben s állásfoglalásukról az alábbiakban számolunk be:

A Református Tanáregyesület határozata.

Az országos Református Tanáregyesület központi igazgatósága október 2-án Debrecenben gyűlést tartott, melyen Dóczy Imre elnököt. Jelen voltak: Kincs Gyula zilahi főigazgató, Sass Béla theol. tanár, Karai Sándor főgim. igazgató, dr. Gulyás István, S. Szabó József, dr. Szabó Márton főgimnáziumi tanár, stb. A gyűlés legfőbb tárgya az új nyugdíjtörvényjavaslat volt, melyre nézve az igazgatóság határozatot hozott. A határozat a szolgálati idő felemelését kulturrendes lépésnek tartja és tiltakozik az ellen.

A középiskolai tanárok nagygyűlése.

A debreceni középiskolai tanárok egyesülete tegnap délután 4 órakor tartotta nagygyűlését a főiskola kistanácstermében. A helybeli középiskolák tanári kara igen nagy számban volt ezen képviselve.

Dóczy Imre elnök megnyitó beszédében fejtegette a középiskolai tanárság helyzetét, amelyet a felmerülő jelenségek igen aggodalmassá tesznek. A nagy tetszéssel kísért előadás után a titkár és a pénztáros jelentését hallgatták meg és vették tudomásul.

Ezután a tisztújítást ejtették meg. Dr. Kardos Albert indítványára a mostani tisztikarnak bizalmat szavaztak s azt újra megválasztották. Az egyik jegyző elfoglaltsága miatt nem vállalhatta tovább e tisztet s ezért helyét dr. Bessenyei Lajossal töltötték be.

Dr. Csűrös Ferenc titkár ismertette ezután az új nyugdíjtörvényjavaslatot. Retrograg lépésnek tartja ezt a közoktatásügy fejlesztésére nézve s egyes intézkedései pedig egyenesen szerzett jogokat konfliktálnak el.

Igy azonban elsősorban annak kompenzálása, — hogy a szolgálati időt 30 helyett 35 évre emeli fel. Ezen szavakkal motiválta azt a helyzetet, amelybe a magyar közoktatásügy kerülhet, ha a tanárokat megrongált idegrendszerrel, kifáradtan kényszerítik reá a tanításra.

Dóczy Imre elnök szintén elítélte azt a kicsinyes gondolkodást, amely a javaslat szelleméből kiviláglik. Hasonló értelemben beszéltek: dr. Kardos Albert, dr. Gulyás István, Lestyinszky Kornél, Karai Sándor és mások s az egész tanácskozás általános elégedetlenséget, sőt egyenesen felháborodást dokumentált. Végezetül is határozatilag kimondták, hogy a debreceni középiskolai tanárok egyesülete fájdalommal és megdöbbenéssel értesült a törvénytervezetről, amelyet igazságtalannak, sérelmesnek, károsnak és veszedelmesnek tart.

A sérelmek orvoslása végett azokat az eszközöket látják célravezetőnek, amelyeket az Országos Református Tanáregyesület a maga javaslatában ajánl.

A legközelebbi gyűlést a reáliskolában tartják meg, amikor is Nadasdy Alajos természettudományi előadása lesz a tárgysorozat egyik pontja.

A bizalomszállítás ellen. Mikor lesznek a népgyűlések?

A munkapártiak visszavonulót fujnak.

Hirt adtunk már arról, hogy a debreceni függetlenségi és 48-as párt, a debreceni szociáldemokrata párttal együttesen, a város különböző pontjain népgyűléseket fog tartani a torontáli átirat kapcsán felmerült bizalom-szállítás ellen. E híreinkre már is megmozdult a város közvéleménye és úgy a polgárság, mint a munkásság teljes erővel fog sorompóba lépni az ellen a terv ellen, hogy Debrecen városát is beállítsák a kormány megrendelt bizalom-szállító s a népjogok és alkotmány ellenségei közzé.

E gyűlések időpontja még véglegesen megállapítva nincs. Ugyanis a közgyűlés még nincs kitűzve s a torontáli átirat napirendre hozatala is bizonytalan.

A függetlenségi és szociáldemokrata pártok azonban állandóan készenlétben állanak s mihelyt annak kellő ideje eljön, teljes erővel akcióba lépnek s a megtartandó népgyűlések pontos helyét és idejét azonnal a közönség tudomására hozzák.

Legujabban ugyanis a munkapárti körök a felinduló közvélemény hatása alatt már visszavonulót fujnak. Ki akarják kerülni a harcot, mely az előjelekből ítélve, biztos vereségükkel járna és úgy híriük, hogy a hirheft bizalomnyilváníto javaslattal nem is lépnek a közgyűlés elé. Azért tehát a függetlenségi párt a tiltakozó népgyűlésekre nézve csak akkor teszi meg a végleges diszpozíciókat, ha a torontáli átirat betérjesztésének vagy be nem terjesztésének sorsa eldől.

Városháza. Az elvesztett pör.

A város el szokta veszteni a pöreit, aminek azonban nem mindig a város ügyvédje az oka, mert biztosnak hitt és jóhiszeműen felvett pereket is elvesztik más hibája miatt.

Igy történt ez a Vilmányi Sándor ellen vezetett perben is, amikor a bíróság előtt kiderült, hogy a mérnöki hivatal a valóságnak meg nem felelő, a ténybeli valósággal ellenkező helyszinrajzot terjesztett be, aminek következtében a bíróság figyelmen kívül hagyta a kihallgatott Aczél Géza főmérnök és Fodor József mérnök vallomásait és a perben vesztes lett a város, amiből természetesen nagy anyagi kárt szenvedett a város közönsége.

A tisztí főügyész az esetet bejelentette a polgármesternek, aki a vizsgálatot megindította, a tanács pedig — ez a legkényelmesebb módja az elintézésnek — megszüntette az eljárást. Hát a város kárát ki fizeti meg? A nagy harang.

Mibe kerül a szennyvíztisztító telep? Miután a debreceni csatornahálózat összes szennyje a hajdumegyei községek mellett folyó Kösvénybe ömlik, a város köteles a szennyvizet megtisztítani. A szennyvíztisztító telepet a kulturmérnöki hivatal nagyarányu konyhakertészettel akarja összekapcsolni, ami csaknem háromnegyed millióba fog kerülni. A terveket és a költségvetést a kulturmérnöki hivatal elkészítette és beterjesztette a városi tanácshoz, mely viszont kiadta azt a jog- és pénzügyi bizottságnak. A nagy befektetésből hasznót mutat ki a tervezet, azonban vajjon a közönség fogja-e fogyasztani a város szennyvizével öntözött zöldsgféléket és a jövedelmet nem fogja-e felémészteni a kiadás. Mert más am a bolgar kertészet, melyet családok üznek és más az olyan kertészet, melyet drága munkásokkal és nehézkes ellenőrzés mellett folytathat a város.

Az új bérház. Az épülő városi bérháznál az építő bizottság kiugró vasportalék alkalmazását javasolja, ami 40,916 korona több költséget okoz. A tanács a csekélységet megszavazta. Kimondta még a tanács, hogy a Moskovitz Farkas által kibérelt helyiségek közül a pincét vissza veszi és a bérből évi 4000 koronát töröl. A tanács ugyanis az összes pincehelyiségeket együtt akarja kiadni.

Dmke. internátus. A városi tanács újra foglalkozott a Dmke. internátus építésére hirdetett versenytárgyalás eredményével. A csoport munkára tett ajánlatok 20.000 koronával olcsóbbak az összes munkára tett ajánlatnál, melynek végösszege 367.000 korona. Tóth István utóajánlatát, hogy azon munkanemeket, melyeknél ő a legolcsóbb, hajlandó vállalni, amivel még 4000 koronával javulna az építési költség. A tanács úgy döntött, hogy az utóajánlatot nem veszi figyelembe, hanem csoportonként adja ki a munkát. A tanács tudomásul vette a Dmke. és Age. közös nyilatkozatát, hogy az esetre, ha az építési költség a 300.000 koronát meghaladná, a többlet annuitását is vállalja. A kőműves, elhelyező és tetőfedő munkát Tóth István (Kigyó-u.) kapta, a salakbetont Takács Vilmos, a bádogos munkát Rónai, az asztalos munkát Kalászy Kálmán nyerte el, akikkel a város megkötötte a szerződést. A munkához alkalmasint még e hónap folyamán hozzá fognak.

Az ellenőrző kut bekötése. A város tudvalevőleg a Törzs és Ormai cég által furt, négy rosz kut egyike mellé ellenőrző kutat furatott Zsigmondyval, hogy ezzel is bizonyítsa, hogy az át nem vett kutaknál a furás volt hibás. Az új kut furása jól sikerült és a kut bőven adja a vizet. A vízvezeteki bizottság javaslatára a tanács elhatározta, hogy az új kutat is beköti a hálózatba. A bekötéssel a világitási és vízvezeteki részvénytársaságot bízták meg, mely 13.000 korona átalányösszegért vállalta a munkát.

**Legszebb
nyakkendők
Feketénél.**

Holttest az országuton.

**Öngyilkos volt
az ujfehértói kereskedő.
Méreg és kés.**

Megemlékeztünk már arról, hogy a tiszaoldali országuton véres fagyva találták Herczeg Izsák ujfehértói kereskedőt, kinek holttestén kilenc szurt seb tatongott. Az első percben mindenki véres bűncselekményre gondolt, rablógyilkosságot sejtettek az emberek, habár már kezdetben nagyon zavarólag hatott erre a feltevésre az a körülmény, hogy a kereskedőnél megtalálták érintetlenül aranyóráját és pénztárcáját, melyben 130 korona volt. Haziról ugyan 1500 koronát vitt magával Herczeg Izsák, de ezt úgy magyarázták, hogy a gyilkosoknak nem volt idejük a szerencsétlen ember ruháit átkutatni.

Azonban a megindított rendőri nyomozás során váratlan fordulat állott be. Megállapították, hogy gyilkosság esete nem forog fent és csupán öngyilkosságról lehet szó. A törvényszéki boncolás pedig azt derítette ki, hogy Herczeg Izsák halála nem a kés-szurásoktól következett be, hanem annak közvetlen oka mérgezés.

Ezek voltak az első nyomok, melyeken elindulva, a rendőrségen aztán kiderítette, hogy Herczeg Izsák öngyilkos lett. Előbb saját zsebkesével kilenc szurást ejtett magán, majd pedig ecetsavat ivott, ami annyira összegejtette belső részeit, hogy ennek következtében a halál pár perc alatt beállott.

Közben kiderült az is, hogy Herczeg Izsáknak súlyos okai voltak a halálos elkeseredésre. Az utóbbi idők súlyos pénzváltásai és szerencsétlen kimenetelű vállalkozások anyagilag teljesen tönkre tették és az egykor jómódu ember az anyagi bukás szélén állott. Ehez járultak családi bajai is, úgy, hogy a kereskedő az utóbbi időben már teljesen buskomor lett.

Herczeg Izsákot a napokban temették el nagy részvét mellett Ujfehértón.

Színház.

Színházi hírek. Ma este „B” bérletben *Hölgyek öröme* című vígjáték kerül színre. (Nem lányoknak való.) Holnap, szombaton „C” bérletben az *Aszonyfaló* operett, vasárnap délután *Czigánybáró*, este pedig az *Aranylakodalom* kerül színre. Előkészületen vannak: *Brezeda ur*, vígjáték. *Párisi élet*, operett.

Ma utoljára látható az Uranusban az a csodaszép, finom műsor, melyről a közönség a legteljesebb elismerés hangján beszél. A „Már késő...!” című, 3 felfonásos csodaszép színmű valóságos specialitása a kinematografianak. „Nászuton” és „Ebródes” című amerikai vígjátékok rendkívül ötletes humorral, mulattatták a nézőt. Szép ujdonságokat mutat be a „Mozgófénykép Híradó” is az elmúlt hetek világeseményeiből. Gyönyörű látványt nyújt az „Iramszarvasvadászat”, mely Norvégia hóval fedett hegyei között folyik le. Szép természeti részleteivel elsőrangú felvétel. Egy indus Cowboy dráma „Lawrance karkötője” címen gazdagítja a műsort a maga izgalmas

jeleneteivel. Ismeretterjesztő kép gyanánt a „Képek Newyork utcáiról” című eredeti helyszíni felvétel áll a műsor élén. Az általános kedvelt „Móric” sem hiányzik ma a műsorból. „Móric szerelmi báj itala” című képpel óriási derűtségben tartja a közönséget. Bizony! az ilyen finom műsort még a fiatal hölgyek is megnézhetik. Holnap újból kitűnő műsor várja az Uranus főzspublikumát. Pénztárcánál este pont fél 6 órákor. Bemenet 6, 7, 8, 9 és az utolsó előadáshoz pont 10 órákor. Tisztviselő és kedvezményesára trafik-jegyek ma nem érvényesek, holnap már igen.

Pont 6 órákor kezdődnek! Az Uranus előadásai október hó 1-től hétköznapokon pont 6 órákor kezdődnek. Pénztárcánál fél 6 órákor. Bemenet 6, 7, 8, 9 és az utolsó előadáshoz 10 órákor! Ozsona után legkellémesebb szórakozást nyújtja az „Uranus” színház állandóan elite műsora. Menjünk az Uranusba...!

Szombaton délután 3-tól 6-ig pompás új műsorral félhétgyermek előadás lesz, külön e célra gondosan összeállított képekből. Ujból lesz notes kiosztás. A kitűnő műsor a következő: A krimi-i viz-esések. (Földrajzi felvétel.) — A kedves szomszédok. (Amerikai komédia.) — Struccok és krokodilok. (Képek az állatvilágból.) — A hős leány. (Dramai jelenetek.) — A hü kutya. (Rendkívül mulattató.) — Tripolis-i képek. (Ismeretterjesztő felvétel.) — Chantelly krém. (Komikus történet.) — Mindennapi történet. (Mulatságos jelenetek.) — Plymouth. (Táj felvétel.) — Műsoron kívüli kép. (Kitűnő vígjáték.) — Napoleon Szt. Hona szigetén. (Epizódok Napoleon életéből.) Előadás kezdete pont 3 és pont fél 5 órákor. Félhétgyermek.

Az Uranus nyári helyiségében szombaton este ugyanaz a műsor kerül bemutatásra, mint a „Korona Passage”-ban. Csak egy előadás, este 8-tól 10-ig. Rendes hely-árak. Bérlet, tisztviselő és kedvezményes-árak jegyek érvényesek. Vasárnap délután 4-től mérsékeltlen leszállított hely-árak, 5-től rendes hely-árak. Bemenet folytonosan lesz minden kép után. Utolsó előadás vasárnap este 9-től.

Halálverseny a vonattal. Rémes szerencsétlenség.

Még a szerencsétlenségek véres krónikáiban is szokatlanul rémes részletei vannak a vasuti elgázolásnak, mely tegnap történt az érmihályfalvai állomáson. Az áldozat egy szerencsétlen vasuti hordár, kit véres csafatokra vágott a vonat. Az eset részletei a következők:

Tegnap délelben, mikor a Budapest felől érkező gyorsvonat befutott az érmihályfalvai állomásra, Tatár József vasuti hordár csomagokat akart leszedni a gyorsvonatról. Ugyanebben az időben érkezett be az állomásra az érmihályfalva-nagyvárad-i vicinális, amely a gyorsvonat előtti vágányra futott be.

Tatár cipelte a csomagokat a gyorsvonatról és nem vette észre, hogy a vicinális közeledik. A berobogó vonat éppen a sínek között érte a szerencsétlen embert, akit az állomás és a gyorsvonat közönségének kétségbe esett kiabálása tett figyelmessé a fenyegető veszedelemre.

A halálosan megijedt ember a veszedelem láttára teljesen elvesztette lélekjelenlétét és ahelyett hogy kiugrott volna a sínek közül, elkezdett szaladni a mozdony előtt. Vérfagyasztó látvány volt, amint a szerencsétlen ember, aki a halálos ijedelemben még a kezében cipelt csomagokat is elfelejtette eldobni, a robogó mozdony előtt futott.

Bár a vonat gépésze teljes erővel fékezett, nem bírta a mozdonyt megállítani és az állomás közönsége megdermedve nézte, hogy vonszolja magát a szerencsétlen hordár a halál veszedelme elől.

Alig egy-két pillanat telt bele, a mozdony utólréte Tatár Józsefet és elütötte. A szerencsétlen embert szerteszéjjel, csafatokra tépte a mozdony. Teljes roncsokká zúzta a fejét és darabokra tépte egész testét. A borzalmas látványra a gyorsvonat női utasai közül többen elájultak.

Ujdonságok.

*** A 7-ik hadtest mozgósítása.** Budapestről kapjuk a hírt, hogy a temesvári 7-ik hadtestben, melyhez debreceni közös ezredek is tartoznak, már megtették a szükséges intézkedéseket az esetleges mozgósításra vonatkozólag. Az ezredek tisztjei szigorú parancsot kaptak arra nézve, hogy állomáshelyeiket nem szabad elhagyniok.

*** Rendezni kell a Nagytemplom előtti teret.** Tudvalevőleg a Kossuth-szobrot a Pac-utca tengelyébe helyezik el, aminek következtében rendezni kell a teret, a Hatvan- és Péterfia-utca felé új kocsutat kell építeni. A városi tanács hosszas eszmecsere után úgy határozott, hogy a mérnöki hivatal utasította a terv és költségvetés készítésére. Mianál előreláthatólag nemcsak az uttestet kell áthelyezni, hanem a villamos síneket is, százezrekbe fog kerülni a térrendezés. A szobor leleplezése a térrendezés miatt a jövő évre marad.

*** Utcához csatolandó telekrész.** A város szabályozási terve szerint a Méliusz-ter 2. sz. telekből 459 négyszöglet kell az utcához csatolni. A telek tulajdonosa a telekrészt, miután a megmaradó rész önálló telekalakításra és beépítésre alkalmas, harminchatezer koronaért megvételre ajánlotta a városnak.

*** Ifj Schwarc Vilmosné emléke.** A Zion-egylet választmánya tegnap ülést tartott, amelyen mélyen átértett kegyelettel parentálták el ifj. Schwarcz Vilmosnét, a korán elhunyt nemeslelkű urinót. Elhatározták, hogy emlékéért egy Schwarcz Gizella névre teendő alapítvánnyal örökítik meg, a temetésen pedig testületileg vesznek részt a tagok.

*** Gyanus lószerszámok.** Egy ismeretlen vidékinek látszó napszámos külsejű ember tegnap délután Rozenberg Béni ócska-áruhoz hét lóra való szerszámot vitt eladás végett. Rozenbergnek gyanusnak tűnt fel a dolog és azt mondta, hogy rendőrt fog hívni. Erre a szóra az ismeretlen hanyat-homlok menekült, úgy, hogy sehogysem tudták elfogni. Rozenberg a szerszámot, mely két hámból, hét kantárból, hét nyaklóból és hozzá való gyeplőből áll, beszovaltatta a rendőrségnek. Azt hiszik, hogy ezek a dolgok lopásból származnak.

*** Lorenzó Olgót elvitték.** Lorenzó Olgó, a nyolc éves kis számoló művész, a tegnap éjszakát is a rendőrségen töltötte. Reggel aztán megérkezett Vágújhelyről az édesapja és magával vitte a csodagyermeket. Impresszáriója, Lévai Andor még megelőző nap este elutazott a városról. Az apa kijelentette, hogy azért veszi ki az impresszárió kezéből a gyermeket, mert nincs megelégedve működésével.

* **A Vasutas-Otthon ünnepélye.** A vasutas szövetség debreceni kerülete Otthonának e hó 5-én szombaton este 8 órakor az állomási épület I. és II. oszt. éttermében tartandó s műsorral egybekötött estélye iránt nem csak városunkban van meg a nagy és meleg érdeklődés de távoli vidékeik is tömegesen jelentették be jövetelüket kikötögetésére a fardhatatlan rendezőség buzgólkodik. Különösen nagyszámúban jönnek a szatmári és nyiregyházi kerületekből, valamint az üzletvezetés más nagyobb helyeiről is, de eljönnek tömegesen a budapestiek is, kik egy párszor Debrecenben megfordulván, megszerették ezt a várost és örömmel sietnek falai közé. A vasutas szövetség helyi tagjai és a vezetőség igaz magyar vendégszeretettel fogadják úgy a távoli, mint a helybeli vendégeket s olcsó pénzért oly olcsó szórakozást fognak nyújtani a jelenlévőknek e műsoros, táncos estén, a mit sehol e világon meg nem szereshetné. Eláruljuk itt azt is, hogy egy fiatal budapesti nagytehetségű, sőt már nagynevű zeneművész, hegedűművész is meg fog jelenni a szövetség által rendezendő estén, nagy öröme mindazoknak, kik e művészt ösmerik és mindenesetre nagy gyönyörűségekre majd az azoknak, kik e fiatal művész hegedűjátékát hallgathatják. A rendezőség figyelmezteti a szíves érdeklődőket, hogy az Otthon megnyitása (Teleki-utca 98. szám alatt) este 7 órakor rövid beszéd kíséretében lesz megtartva, a műsor és a tánc az állomás I. és II. oszt. éttermében lesz, mely este 8 órakor fogja kezdetét venni.

* **A Varga-kerti vérengzés.** Alig egy hete annak, hogy a Varga-kertben, Könyves Tóth Mihály-utca 22. szám alatt lakó Kovács György vasuti alkalmazottat megtámadták. Fadoronggal sujtották föbe s azután a merénylők elmenekültek. A súlyosan sérült embert beszállították a kórházba, ahol azonban a leggondosabb ápolás mellett sem sikerült megmenteni. Kovács György tegnap meghalt s erről nyomban értesítették a kir. ügyészséget, amely az áldozat felboncoltatását indítványozta. A csendőrség pedig nyomozza a fetteget, akiről csak annyit tudnak, hogy oláh pályamunkás lehetett.

* **Meglopott vizsgálóbíró segéd.** Rezer Ervin vizsgálóbírónak a Tisztviselőtelepen levő lakásáról ismeretlen tettes ellopta 270 korona értékű Puch kerékpárját. Feljelentésére a rendőrség megindította a nyomozást a tolvaj ellen.

* **Eltűnt családapa.** Rettenberg Adolf tiszalóki születésű szabósegéd nejének és öt gyermekének hátrahagyása után a városból eltűnt. Felesége tegnap megjelent a rendőrségen és kérte köröztesét. Rettenberg hosszú, szőke arcú, barna hajú, vörös szemű, ördöki és bajszú, egyik szemére kissé kancsal. Eltűnésekor széles barna-csikos ruhát, rövid, ugyancsak barna kabátot és puha kalapot viselt.

* **Temetés cigányzenével.** Sok nőzője akadt tegnap a Piac-utcán annak a szomorú temetési menetnek, mely busz muzsikaszóval haladt a Várud-utcai temetőbe. Egy fiatal elhunyt ifjú iparos embert, Varga Ferencet temették, kinek az utolsó kívánsága, hogy cigány kísérelje ki a temetőbe és huzza el sírjánál a nótáit. Kívánsága teljesült; Veress Tóni zenekara huzta a gyászindulókat a temetőig, hol aztán felhangzottak Varga Ferenc bánatos nótái.

* **Köszönetyilvánítás.** Mindazon jó rokonoknak és ismerőseinknek, kik felejtethetetlen férjem, illetve édes atyánk temetésén megjelentek és véghetetlen fájdalomunkban velünk együtt éreztek, ezúton mondunk hála-köszönetet. Özv. Balogh Istvánné és gyermekei.

* **Erőszakos zenész.** Nagy Kálmáné Diószegi-ut 18. szám alatti lakos feljelentést tett tegnap a rendőrségen egy cigány zenész ellen, mivel két évig közös háztartásban élt, de utóbb elváltak. A férfi újból fel akarta eleveníteni a viszonyt, de az asszony halani sem akart róla. A múlt napokban reggel megjelent lakásán a zenész és rövid perlekedés után neki támadt és fojtogatni kezdte ágyában, sőt 14 éves unukáját is bántalmazta. A rendőrség az erőszakos szerelmes ellen megindította az eljárást.

* **Két életunt.** Két életunt szomorú tragédiája foglalkoztatta tegnap a debreceni rendőrséget. Megirtuk már, hogy szerdán éjjel a Lengyel-féle szállodában öngyilkos lett Tóth Mihály püspökladányi építészeti felügyelő. Tóth jól irányozta mellének a revolvert, mert nyomban a kórházba való szállítás után meghalt. A rendőrség nem is tudta kihallgatni, így öngyilkosságának oka ismeretlen. — Bizanszky Antal szabósegéd, ki az Emlékbortben lőtt magára, már jobban van. Tegnap ki is hallgatta a rendőrség. Azt vallotta, hogy tüdőbaja miatt akarta magát eldobni az életét.

* **Módosítják a vasuti pragmatikát.** A „Pol. Tud.” jelentése szerint a Kosuth-Szterényi-féle vasuti pragmatikát módosítani fogják. Még pedig több részében s legfőként a szolgálati és illetményre vonatkozó részleteket. De az a módosítási akció bevezetése kíván lenni a békehelyreállításához Horvátországban, ahol éppen ez a pragmatika volt a kezdete a későbbi eseményeknek.

* **Megszűnt csőd.** A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a debreceni törvényszék Brüll Zsigmond debreceni kereskedő elleni csődügyet megszüntette.

* **Tegnap halottak.** Az állami anyakönyvi hivatalhoz a tegnapi nap folyamán a következő halálozásokat jelentették be: Varga Ferenc ref. 29 éves, Törös István ref. 68 éves.

* **Asszonyfaló,** legújabb operett, mind két füzete kapható (kölcson is) Antalfy Józsefnél.

* **Világhírű „Ita” és „Borsalino”** kalapok Frank Testvéreknél. Piac és Szent-Anna u. sarok.

* **Divat Salon** okt. 1. száma 50 fillér, Modenvélt 30 fillér, Antalfynál, Szent Anna utca 13.

* **Az őszi divatban** nagy változás van az idén, különösen a női felöltők és kalapokban, ezen divat újdonságokból remek kiállítás rendez az Alföldi-palotában levő elsőrendű áruház, amely Rózsa Lajos vezetése alatt áll.

* **Mindenféle könyv,** zenemű- és papírújdonságok legolcsóbb bevásárlási forrása Csáthy Ferencnél, Piac-utca 8. szám. Telefon 296.

* **Vigyázzon!** Rövidzár-lángba ne borítsa otthonát, virágzó üzletét, mint már sokakat. Haadéktalanul vizsgálta meg azért a villanyvezetéket Földvári Debreceni Első Elektrotechnikai Gyáranak szakértőjével. Telefon 168. szám.

* **Saját monogrammjával** ellátott hüvely kapható Harmathynál, Fűvészkert 14.

* **Kemény és puha kalap** különlegességek már 4 K-tól feljebb Frank testvéreknél, Piac- és Szent-Anna-utca sarok.

* **Szüreti tűzijátékok,** békák rakéták, bombák és görögtűzek főraktára Mentze Henrik újdonságok áruházában Piac-utca 38. szám, a Hungaria kávéházzal szemben. Ismét eladónak magas engedmény.

* **Valódi „Pichler”** gráci lóden kalapok Frank Testvéreknél, Piac- és Szent-Anna-u. sarok.

* **„A Limonádé ezredes”** és „Asszonyfaló” legújabb operett zongorára kapható Csáthy zenemű kereskedőnél. Telefon 296 sz.

* **Több mint 500 darab sötét kék intézeti kabát** mesés Himalája angol raglan, eredeti Párisi Modell kalapok érkeztek Rózsa Lajos vezetése alatt álló divat-áruházában, Alföldi palota.

* **Állandó kiállítás.** Irodalmi újdonságok, diszes levélpapírok és a legújabb zeneművekben. Tekintse meg, minden vételkötelezettség nélkül. Csáthy Ferenc, Debrecen legrégibb könyvkereskedésében, Piac-utca 8. szám. Telefon 296.

* **Rajzkörök,** vonalzó, rajzszerek, leszállított áron Harmathynál, Fűvészkert 14.

* **Női ruhaszövetek** kosztüm kelmék divatos minőségekben, selymek és ruhabáronyok az őszi és téli idényre a legszebb kivitelben kaphatók Szabó Lajos fiai cégnél

Mese

az automatikus bölcsőről.

Ismét kitett gyermek.

Kinyomozták az anyát.

Keddre virradó éjszaka az állami gyermekmenhely kapujában Horváth Károly hivatalosolga egy csecsemőt talált. A gyermek pályába volt betakargatva, rajta egy cédula, mely elárulta, hogy az ismeretlen apróságot Annának hívják.

A csecsemő a hűvös éjszakában fázhaltott és folyton sirt. A panaszos hangokra figyelmesek lettek a járőrök, kik becsengettek a gyermekmenhelyre, honnan aztán kijött a szolgálta és bevitte az ártatlan apróságot. Az esetről azonnal jelentést tettek a rendőrségen, hol Bikfalvy Miklós rendőrbiztost bízták meg az anya kiténének kiderítésével. Bikfalvy két napi nyomozás után megállapította, hogy a gyermek anyja Surján Ilona érendrei születési, 24 éves leány, ki ezelőtt Reszegepiskolt közelében, a Schwartz-féle tanyán szolgált. Pár héttel ezelőtt bejött Debrecenbe, a bábaképezdében felvette magát és ott adott életet leánygyermekének.

Kilenc nap mulva felgyógyultan elbocsajtották a bábaképezdéből és ekkor a szegény leányasszony fűhöz-fához fordult, hogy gyermekét valahol elhelyezze, miután ő kénytelen volt dolog után nézni, hogy megélhessen; újszülöttével pedig nem fogadták fel sehol szolgálatba. Legutóbb Sámsonban egy cipésziparos feleségének adta oda a gyermeket tartás végett, de pár nap mulva az asszony vissza adta, hogy nem tudja gondját viselni.

Surján Ilona már halálra keseredett, mikor egy sámsoni asszony így szólt hozzá:

— Mit buslakodik maga lellem a gyermeke miatt. Manapság már az állam viseli gondját a szegénysorsu anyák gyermekeinek. Menjen be Debrecenbe, ott a gyermekmenhely kerítésén egy bölcső szokott csüngen, tegye bele a gyermeket, ha benne lesz, akkor a bölcső szerkezete megfordul, tudja, úgy, mint az automaták és a gyermek egy-kettőre bent lesz a lelenházban.

— Nem értettem teijesen a dolgot — mondta vallomásában Surján Ilona dr. Balla rendőrfogalmazónak — de elhittem és gondoltam, megpróbálom. Bejöttem kicsikémmel megint Debrecenbe és elsején este kimentem a lelenházhoz. Kerestem mindenütt azt az újmódi bölcsőt, de nem találtam sehol. Erre aztán lettem a kis Annát pályástól a lelenház kapujában. Irni nem tudok, azért egy arra menő embert kértem fel, hogy írja ra a cédulára a gyermekem nevét.

Balla fogalmazó vallomásáról jegyzőkönyvet vett fel. A leány ellen gyermek-kitél címen indítják meg az eljárást.

Bonyodalmak egy birtokeladás körül. Kijátszott hitelezők.

A debreceni törvényszéket egy családi ügy foglalkoztatta tegnap. A bűnügy egy birtokeladásból kerekedett és pedig a következő módon:

Fábián Károly és neje püspökladányi lakosok a nádudvari határban fekvő 245 hold földjüket évekként eladták Kun Sándor és neje karcagi lakosoknak 124.000 koronáért. Ebből 81.000 korona teher volt a birtokon, amelyet a vevők átvállaltak. Fábián Károlyéknak tehát 42.000 korona követelésük maradt.

Ezt az összeget megállapított részletekben kellett volna törleszteni Kunéknak. De mit tettek ők? Vajmi keveset fizettek, de annál többször kértek meg kölcsönt Fábiánéktól. Az eladóknak igazán csak a jószívűsége magyarázza, hogy adtak neki.

Kunék folyton azon sopánkodtak, hogy rossz a termés és nem hogy a részleteket betartották volna, hanem még vetőmagra, gazdasági eszközök beszerzésére újabb pénzt kértek. Kun Sándor sirni is képes volt s ezzel célt is ért, mert Fábiánék mindig megszánták őket és adtak nekik.

A múlt évben azonban már jobb termés mutatkozott. Fábiánék tehát joggal remélhették, hogy most pénzt látnak Kunéktól. Am ezek erre nem igen látszóttak hajlandóknak.

Fábiánék erre ügyvédükhöz fordultak, hogy érvényesítse követelésüket. Ez az eljárás meg is indult s azonban ebben megelőzték Fábiánékat mások és pedig pont egy nappal előbb.

Ugyanis Kun Imre 4000 koronás, Kabai György 6000 koronás váltótartozást pereltek. Fábiánékat képzelhetőleg meglephette ez a fordulat, mert hiszen Kunék azt hangoztatták folytonosan, hogy ők Fábiánékon kívül senkinek sem adósok.

Gyanússá tette a dolgot az, hogy Kun Imre a testvére a vevőnek, Kabai György pedig a vételt közvetítette. A jelek arra vallottak, hogy itt csupán fiktív követelésről van szó, amely arra alkalmas, hogy Fábiánékat, a hitelezőket, kijátszák.

Fábiánék e meggyőződésben csalás miatt feljelentették az egész társaságot. A tárgyalás során egyedül Kun Sándor bűnössége bizonyult be, akit két havi fogságra ítélték, míg Kun Sándornét, Kun Imrét és Kabai Györgyöt felmentették.

Uj osztályok a zenekonzervatóriumban

Az októberi nagyarányú beiratkozá-
zásokra való tekintettel

**a zongora, hegedű, cimbalom,
magánének, gordonka és szavalat**

tanszakon új osztályokat állít fel az igaz-
gatóság, melyekre a hivatalos órák alatt
d. e. 9-12, d. u. 3-6-ig lehet jelent-
kezni.

Beiratási díj egész évre 5 korona.
Tandij 8 vagy 10 korona havonként. Fel-
vétetnek kezdő és haladó tanulók.

A tananyag és módszer azonos az
országos magyar királyi zeneakadémiával.

Bővebb felvilágosítással

P. Nagy Zoltán

igazgató szolgál. 1713

Kossuth-u. 20. sz.

Telefon 879. Telefon 879.

Táviratok.

A delegáció Budapesten.

Budapest, október 3. A következő de-
legációs ülésnek Budapesten lesz és novem-
ber 4-dikén veszi kezdetét.

Kossuth Apponyinál.

Budapest, október 3. Kossuth Ferenc
Eberhardtra utazott gróf Apponyi Albert lá-
togatására.

Az ellenzék Pápán.

Budapest, október 2. Az ellenzék
Pápán vasárnap népgyűlést tart.

Megkoszorúzták Thaly sirját.

Pozsony, október 2. Ma volt az
évfordulója Thaly Kálmán, Debrecen
országgyűlési képviselője, a nagynevű
tudós halálának. Sirját ez alkalomból
Thalóczy Lajos miniszteri tanácsos és
Vajna Gábor megkoszorúzták.

Verekedésért mástél évi börtön.

Véres támadás botokkal és baltával.

A vérbeboruló, nem ritkán gyilkoló
falusi virtusnak egy tipikus esete került teg-
nap a debreceni törvényszék elé. Pompás
rajzát kaptuk a magyar paraszt gyorsan
gyuló természetének, amely nem ismer más
bíró, mint saját magát s egy görbe néző-
sért már képes halálos csapásra emelni fé-
lmes fegyverét: az ölmos botokat s a
nehéz súlyú baltákat.

Hány emberéletet oltott már ki az a
viharszerű harag, a mely ott él a falu
hetyke, fékezhetetlen ösztönű embereinek
lelkében? Szomorú jelenség ez, népünknek
egy nagy átká, amelyen ez ideig még nem
segíthetett a mélyre merült gondolkodás,
sem a haladottabb kultúra.

Gáthy Bálint kir. ügyész találó szavak-
kal bélyegezte meg a temperamentumok
e szabályhatatlan, pusztító szilajságát, amely
még sötétebb színű akkor, ha ravaszsággal
párosul. A szőnyegen levő bűnügy erre is
példa. De rámutatott ezeken kívül a művelt-
ség ez alacsony fokán álló társadalmi osztá-
lynak arra a jellemző vonására is, hogy
nincs egy mondata, amelybe durva szitkokat
és istenkáromlást ne vegyitene. A vallásos
és az erkölcsi érzéknek ez a megdöbbentő
fogyatékosága szegényteljes szegénységi bi-
zonyítványa a magyar falunak, amelynek
elmaradott lakói valóságos perverz gyönyör-
rűségüket lelik abban, ha egymás vérében
fürödhetnek.

A törvényszéki tárgyalásról az alábbi
tudósításunk ad számot:

Lapáttal megütötték.

Karap Gábor hajduhadházi lakos a múlt
év decemberében összeszólalkozott egy mun-
kástársával, Székely Szabó Imrével. A meg-
sértett legény úgy látszik, hogy bátyjára,
Székely Szabó Gergelyre bízta ennek meg-
torlását, aki különben is rettegett ember hi-
rében állott Hadházon.

Székely Szabó Gergely december 22-én
este kiment a vasuti állomáshoz s ekkor
érkezett haza Karap Gábor a társaival. Alig-
hogy az állomás épületéből kiléptek, valaki
lapáttal a legények közé csapott. Karap
Gábort érte az ütés, aki hamarosan tisztában
jött azzal, hogy Székely Szabó Gergely volt
a tettes s elhatározta, hogy ezért bosszút áll
rajta.

„Gyere ki, ha huszár vótál!”

Egy maga azonban nem igen tudott
volna elbánni veszedelmes ellenfelével, kere-
seit tehát segítő társat. Talált is hamarosan
Szatmári András személyében, aki — bizo-
nyára a nimbusz kedvéért, mert neki erre
abszolút semmi oka nem volt — vállalkozott
a Székely Szabó Gergely elpáholására.

A szövetkezett társak aztán másnap dél-
előtt tüntetően elsétáltak az ellenség portája,
előtt, sőt be is kiáltottak oda:

— Székely Szabó Gergely gyere ki,
ha huszár vótál! — szólott a hadüzenet,
amelynek azonban nem volt eredménye, mert
a gazda nem tartózkodott az időtájt otthon.

Dulakodás a „Csillagos” előtt.

Mikor erről Karapék meggyőződtek, el-
mentek a ház elől. A „Csillagos” csapszékbe
tértek be, ahol bátorságot szívtak magukba,
természetesen nem a levegőből, hanem öblös
dereku, de szűknyaku pálinkás üvegekből.
Közben megbeszéltek a haditervet olyan
hangosan, hogy azt a csapláros is megért-
hette.

Ezek után persze nem is nagyon ma-
rasztalta a vendégeket, sőt inkább kifele
tessékelte. Amint Karapék kiléptek az ajtón,
szembe találtak magukat Székely Szabó Ger-
gelylyel. Azonban a világot sem rontottak
reá mindjárt, sőt megölték és invitálták
befelé, egy pohár pálinkára. Am az ellenfél
ismerhette már ezt a cselofogást s keroken
elutasította a furfangos ajánlatot.

Erre aztán megtörtént az első össze-
csapás. Karap Gábor és Szatmári András
megragadták Szabó Gergelyt s a földre akar-
ták teperni. Ez azonban nem sikerült, mert
Szabó Gergely kerekedett felül s Szatmári
Andrást lenyomta. Karapnak meg kellett elé-
gedni egyelőre azzal, hogy ölmosbotjával
néhányszor végigvágott Szabón s ezzel a du-
lakodás befejeződött.

Baltát hoznak.

A két legény gyorsan eltűnt, Szabó
Gergely pedig hazafelé ballagott. Nem mesz-
sze lakik a koresmától, meg sem tudta el-
érni a házat.

Karap ugyanis baltáért futott haza s
így felfegyverkezve utána vetette magát a
távozó embernek, akit orozva hátulról főbe-
sújtott. Az erős csapás leterítette Szabót s
ellenfelei ekkor jöttek elemükbe.

Karap kiadta a jelszót:

— Üsd komám! — és ketten dönget-
ték botokkal és a baltával a súlyosan meg-
sértült s harcceptelen embert. Mikor szeren-
cesélen áldozatuk már alig mozdult, akkor
hagyták ott abban a tudatban, hogy:

„Na ez megdöglött!”

Ez a gonosz számításukban azonban
nem következett be. Székely Szabó Gergely-
nek ugyan alaposan ellátták a baját, de
mégis felépült. A fejének baloldalán — mint
a törvényszéki orvos is megállapította —
öt ujjhegyet befoglaló horpadás van, a
karja és a lábai megbénultak, a beszé-
képessége és emlékezőtehetsége is gyön-
gült. Évek kellenek még ahhoz, míg munka-
erejét teljesen visszanyerheti.

Érdekesen megvilágítja a vádlottakat
az a nyilatkozatuk, amelylyel vallomásukat
kezdték:

— Bűnösnek érzik magukat?

— Nem, mert Székely Szabó Ger-
gely csak azt kapta meg, amit maga ke-
resett.

Ezt a felfogásukat hangoztatták mind-
végig. És e védekezésükben benne van
egész cselekedetük lesújtó kritikája, mert
ugyan honnan veszik azt a jogot, hogy egy
embert a sirszélére dobjanak? Az ítékezés
az ő kezükben még a fogat fogért, szemet
szemért elvénél is kegyetlenebb és bar-
bárabb.

Gáthy Bálint kir. ügyész, mint már
említettük, képet adott a magyar faluról a
vádkeretében s azután kérte úgy Karap
Gábort, mint Szatmári Andrást a súlyos
testisértés büntetésében bűnösnek kimon-
dani.

Dr. Kardos Samu, Szatmári András védője igyekezett védelemnek helyzetét könnyíteni s különösen annak tetteitársi minőségét vitatta.

Az ítélet.

A bíróság ezután visszavonult s hosszú tanácskozás után Hoffmann József elnök kihirdette az ítéletet, amely Karap Gábort másfél évi, Szatmári Andrást pedig egy évi börtönnel sújtja, konstatálván a súlyos testisértés büntetést s a tetteitársi viszonyt.

Vádlottak az ítéleteket megfelelőbbézték.

Ingtalanok forgalma.

Ecsedy Lajos és neje Munkácsy Zsuzsanna veszik Lukács Vilmos és testvére Garai-utca 18. számú házat 18,000 kor.

Külmet Mártonné Szikszay Margit veszi Szikszai Gyula 588 négyszögöl területű ingatlanát 23520 koronáért.

Nagy András és neje Tóth Zsuzsanna veszik Bodnár Imre és neje Leskó Anna Létai-ut 9. számú házat 7000 kor.

László János és neje Bagdacs Erzsébet veszik Erdélyi Sándor 7 hold 1250 négyszögöl ondódi földjét 12,000 kor.

Tóth Sándor és neje Kozma Eszter veszik Kis Ferenc és neje Kecskés Mária 207 négyszögöles kerti szőlőjét 6050 kor.

Nagy Sándor veszi Molnár Mihály és ifj. Molnár Mihály 23 hold 350 négyszögöl földjét 24,800 koronáért.

Pető Lajos veszi Gál Miklós 230 négyszögöl vargakeri szőlőjét 3680 kor.

Bátori Gábor veszi özv. Mitolai Jézsefné Csapó-kerti szőlőjét 1000 kor.

**Csarnok.
Az árva.**

— Regény. —

(Folytatás.)

Örömmujongásba tört ki az utasok csoportja s lassan oszladozni kezdett a tömeg, mert megtudták, hogy a fiatal ember már az első emeleti fedélzeten a hajóoszték szobájába vitték, ahol az orvos nyomban ápolás alá vette.

Ki-ki elfoglalta helyét, a kapitány pedig mindaddig ott volt Bátor Lehel mellett, amíg az ifjut ágyba fektették, azután felsietett a fedélzetre s kiadta az utasítást, hogy a személyzet, a hajó legénysége a fedélzeten sorakozzék.

Még akik benn, a hajó belsejében tettek szolgálatot, azoknak is fel kellett mennie a hajó fedélzetére és katonás sorrendben álltak fel. A hajó gépei nem zakatoltak s a hullámok sem verték már olyan erőteljesen a hajót, úgy, hogy a lengése is egyre nyugodtabbá lett.

A fedélzeten tartózkodó utasok kíváncsi érdeklődéssel várták, hogy mi fog itt történni. Egyikét-másikat a sorakozó legényeknek megkérdezték ugyan az utasok, de felvilágosítást azok sem tudtak adni.

Amint a legénység felállott, megérkezett a kapitány. Tisztelgéssel üdvözölték.

Folyt. köv.

Tőzsde.

Lrtéktőzsde. Osztrák hitel 620.—. Magyar hitel 805.—. Leszámitolóbank 505.—. Jelzálogbank 432.—. Rimamurányi 720.—. Államvasut 704.—. Déli vasut 116.—. Városi vill. 365.—. Közutí vill. 686.—. Magyar bank 591.—. Atlantika 306.—. Gázizzó 792.—. Izzólámpa 365.—.

Irányzat: Ingadozó.

Gabonatőzsde. Októberi buza 11.45. Áprilisi buza 11.96. Októberi rozs 9.68. Áprilisi rozs 10.22. Októberi zab 11.—. Áprilisi zab 10.80. Májusi tengeri 7.72. Irányzat szilárd.

Kossuth Lajos gyógyszer-tár

és vegyészeti labororium

Debreczen, Piac-utca (Főtér) 30. sz.

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy a már 100 éve fennálló debreceni Piac-u. 30. szám alatt lévő volt Tamásy-féle Jóhírnövi Fehér Hattyu gyógyszer-tárat október elsejével átveszem és azt

„Kossuth Lajos gyógyszer-tár“

néven fogom a további közforgalomnak átadni.

A gyógyszer-tárat dusan felszerelt anyag raktárral láttam el, miáltal a legkényesebb igényeket is kifogom tudni elégíteni. Raktáron tartom az összes bel- és külföldi gyógyszer-különlegességeket, nagy választékban a francia és angol illatszereket és kozmetikai cikkeket, egyáltalán a gyógyszerészeti gyakorlatban elő jövő minden néven nevezendő gyógyszer árut.

Miután ugy belföldi mint külföldi gyakorlatom alatt arra a tapasztalatra jutottam, hogy a nagyközönség saját kárára abban a balhiedelemben él, hogy drogueriákban olcsóbban szerezheti be szükségleteit, elhatároztam, hogy a „Kossuth Lajos“ gyógyszer-tárban minden droguista árucikket droguista áron fogom árusítani.

A gyógyszer-tárral kapcsolatban egy nagyvárosi nívón álló vegyészeti labororiumot szerlek föl, amelyben hogy minden szakba vágó vegyvizsgálatot a legszakoszerűbben és a legpontosabban fogok eszközölni, azt ugy személyem, mint hosszas prakszisom garantálja. A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri

Dr. Szeléuyi Árpád.

**Mindenféle
nyomtatványt**

gyorsan, izlésesen és olcsón

kiállít a
Debreceni Ujság

nyomdája,
Lamprecht-palota 42.

HA állatorvosa van szüksége
telefonáljon 553
Szászló Zsigmond
állatorvosi rendelőjébe
Rákócy-utca 3 szám. 1053

**TAKARÉK
TŰZHELYEK
ASZTALKONYHÁK**
nagy raktára:
**Sesztina
LAJOS**
vasúzfélében:

Mezőgazdasági helyszerek és ajándéktárgyak nagyraktára.

KASZANYITZKY ENDRE

főntoai üzletébe

megérkeztek és nagyválasztékban a legolcsóbb árak mellett kaphatók: **asztasi függő, szalon, ebédli és hálószobai**

villany csillárok és lámpák

melyek a legmodernebb és legszolidabb kivitelben állanak a n. é. közönség rendelkezésére. 1652

Olcsó árak! 1715 Kétfő árú!

Vendéglől és kávéhazai felszerelések.

Robespierre gallér

1-96, 2-40, 3- K-ig 1722

rendkívül nagy választékban

Csipke áruház

Sas-u. 4.

:: Kölcsönös-segélpző-palota. ::

Szabászat, varás

és minta rajzolásból úgy a francia mint az angol módszer szerint alapos oktatást nyernek csak **kizárólag intelligens leányok özv. Knothy Kovácsné Silye Gabriella** Kossuth-utca 45. szám alatt szabászati és varró iskolájában. Beiratkozás bármely napon, Vasár- és ünnepnapok kivételével regge 9-12-g, délután 3-5-ig. 1713

A gyenge hajtás
egyetvő fává növekszik.
Kis forgalomúrlási vá fajtleszhető
szakszerű izléses

NYOMDÁSZAT
igénybevételével
Pénzüntézetek, Kereskedelmi ipar-
vállalatok forduljanak bizalommal

Mihály Sámuel
ké nyomomdája, papírúrlato és
írodaberendezés és szakúrlato ház

Telefon 106.

Minden szó egyszeri be-
állítás petit betűből 5
fillér. Vastagabb be-
állításból 10 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK

Levélbeli tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válaszra szükséges bérleget kell mellékelni. Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell.

Apró hirdetések díja előre
fizetendő. Vidékről apró
hirdetések díja levélje-
gyekben is beküldhető.

Levelezés.

Földbirtokos
jellegre levél van a ki-
adóba.

Ajánlat.

Bárá
Fahnanberg Heléna nyelv-
tanárnő lakását Magos-
 utcáról Szent Anna-utca
29. szám alá helyezte át.
7

Szakképzett
fűszer, csomaga és angró-
szista azonnali belépésre
ajánkozik. Cim a kiadó-
ban. 9995

Szőnyegseprő
gép nem poroz, a szemetet
felszedi. Stern kofegyár
részv. társ. városi raktá-
rában kapható. 9413

Király
kávéi mégis a legjobbak
kivánatra vevő előtt pár-
köelve, Debrecen, Dégen-
feld-tér 11. 337

Gummi
haszfűző a legújabb! Ka-
laptollak olcsó árakban!
Kötött női felöltők nagy-
választékban! Benyáts
Emilnél Debrecen Főter.
392

Butorozott
szoba egy vagy két nő
részre kiadó. — Vigkedvű
Mihály-utca 44. 49

Örökmozgó
gép szerkesztéséhez kérek
anyag támogatást, bárki
meggyőződése után tár-
sulhat. — Levelet „Örök-
mozgó” jellegével kiadóhi-
vatalba. b

Pénzkölosönöket
házakra, földekre, építke-
zésre 6 százalékos kamat
mellett leggyorsabban fo-
lyósítatja — az Általános
Ügynökség Bank irodája
Hatvan-u. 5. sz. 59

Egy
igen tisztességes idős nő
ajánkozik gazdaszóny-
nak egy magános földbir-
tokos öreg urhoz. Cim a
kiadóhivatalban. 54

Boros
pince kiadó Árpádtér 8.
Értekezhetni Széchenyi-
utca 6. 57

Boros
káposztás hordók, taposó-
kádak használt és új. Pé-
terfia-u. 76. 58

Kiadó
Kórház-utca 1. számú ház
egész udvarral, kertel, két
rendbeli lakással együtt
vagy külön is novemberre
vagy azonnal is kiadó,
Értekezhetni Simonffy-utca
53. 60

Disznóölés
jó háziisan saját készíté-
sem, hurka, kolbász, toros-
káposztás-hus-estélyt ren-
dezek most Szombat és
Vasárnap este kitűnő új
és óborok, zene mellett
Nyugoti-utca Imre János-
féle vendéglőbe. Tisztelet-
tel Kovács János. 56

Kereslet.

Fűszerkereskedő
segéd felvétetik Főlegy-
lázny Jánosnál. 326

Gyakorlott
varrólanynok felvétetnek
Kossuth 20. sz. 61

Nemat
francia kisasszony neve-
lőnői állást kaphat uri
háznál. Cim a kiadóhiva-
tálban. b

Egy
ügyes fodrász segéd 10
nap kíségeteni 12 kor. és
koszt felvétetik. Nyugoti-
utca 14. sz. 48

Huszonöt-harmincezer
koronával iparrállalathoz
tevékeny társ keresetük.
Biztos jövő. Jövedelem
huszezerig. Ajánlatot a
kiadóba. b

Egy
intelligens özvegy nő ház-
vezetőnői állást keres. —
Cimet a kiadóhivatalban
kérek. 46

Egy
mindenes asszony cseléd
felvétetik Arany János-u.
15. sz. 62

Harmonium
megvételre keresetük Je-
lentkezhetni Kossuth-utca
33. sz. házmeztérnél. 66

Szerelő
tanulók felvétetnek. Te-
lek-utca 9. 65

Azonnali
belépésre gyakorlattal
bíró pénztárnoknőt ke-
res Bészler és Dávid vas
kereskedő cég. Debrecen.
Piac-u. 7. sz. 63

Díványok
készen Nagy Antal kár-
pitosnál kaphatók. Arany
János-u. 38 szám. 9930

Jó
házból való flu cukrász
tanulónak felvétetik. —
Prandl Gusztáv, Késmárk.
9804

Értesítés.

A Katz-telepen,
mely már majdnem
teljesen benépesült
még néhány ház-
hely jutányos áron,
kedvező fizetési fel-
tételék mellett meg-
szerezhető. 1514

Piac-utca 75. szám.

Eladás.

Eladó
szalon-garnitúr, divány,
heztés láda, cselédágy.
Széchenyi-utca 34. emele-
ten. 31

Önkéntesi
felszerelés, 61-es. közép-
termetre, alig használt,
jutányosan eladó. Péterfia
73. 17

Szöllő
prések saját gyártmá-
nyuk olcsón eladók Pál
vasöntődjébe. 9979

Must
40-50 hektó Sestakerti
eladó. Meszera-utca 2. 51

Egy
jókarban lévő szecs-kavágó
és két lóra való szekér
eladó. Téglyskert, Balog
Mihály-u. 2. sz. 47

Eladó
gőrhöz való kifaragott
akácfa. Csapó-utca 49. b

Nagyobb
mennységű homoki must
azonnal eladó. Értekez-
hetni Kazinczi-u. 2. 64

A már világhírű Kolozsvári (Heinrich)

Szt. László fertőtlenítő PIPERE- SZAPPAN

kineset ér a háznál. Bizto-
san megóv minden ragályos
betegségtől és amellet re-
mek illatával kiváló bőr-
finomító anyaga folytán el-
sőrangu kosmetikai cikk.
Kapható mindenütt.
Ára 70 fillér. 1481

Zalai Márk tanár

3 havi könyvviteli tanfolyama október
hó 7-én ismét megnyílik. Tandíj 80 korona.
Mérlegképes könyvvezetők, gyorsírók, leve-
lezők gyönyörű irással. Több ezer hallgató.
Társadalmi és miniszteri elismerés. Lelkiis-
meretes és sikeres tanítás. Beiratás naponta,
10-12-ig. 1703

!!BUTOR!!

Telephon 377 és 484.

Modern asztalos és kárpitos butorok lak-
berendezések menyasszonyi kelengyék óriási
választékban

VARGA JÓZSEF

DEBRECEN, Piac-utca 44. 1714

az udvarban.

EMERICH VILMOS

vizezeték, csatornázás, szivattyu szerelési és cementipar-vállalata
DEBRECEN, HATVAN-UTCA 10 SZÁM.
Telefon 1012 szám. Telefon 1012 szám.

ELVÁLLALOK

a vizezeték, csatornázás és cementipar
körébe tartozó minden munkálatokat legújabb,
leggyorsabb és minden követelménynek megfelelő
kivitelben és a legolcsóbb árban.

Ruha és kelme festés!

Közhirre tesszük

1585
hogy **külföldi mosómestert** szerződettünk, miáltal módunkban van nagy
becsű megbízónknak olyan gallért, kézelőt és fehérneműt szállítani, mely bármely
bel- vagy külföldi tisztítást úgy szépségben, mint tartósságban messze tulszárnyal.

Hrabéczy E. D. Gőzmosó, Vegytisztító és Ruhafestő Részvénytársaság.

Főüzlet és gyár: Fióküzletek: Felvevő-telep:
Széchenyi-utca 42. sz. Csapó-u. 30, telefon 668. Piac-utca 22. sz. alatt.
Hatvan-u. 11, telefon 578. Glück Ede divatruhá-
alatt. Telefon 323. sz. Miklós-u. 1, telefon 1148. zában. Telefon 602. sz.

Fertőtlenített ággyoltisztítás!

Bevásárlásomból hazaérkezve, tudatjuk a tisztelt közönséget,
hogy az őszi raktár női felöltők, gyermek köpenyek, női és leány
kalapok kerülnek eladásra a legszebb kivitelbe 1712

Rózsánál Kistemplombazárban.